

ΥΜΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Πρὸς κάλυψιν τῆς παρουσίας σελίδος, συγκεντρῶν ἐδῶ παραδείγματα τῶν εἰλημμένα ἀπὸ ἐκκλησιαστικούς ποιητὰς τοῦ Βυζαντίου (ἐκτὸς τοῦ Ρωμανοῦ), ἐξ ὧν φαίνεται πῶς οὗτοι ἔχαρακτήριζον ἑαυτούς, τὰ ἔργα των, καὶ ἢ παρ' αὐτοῖς χρῆσις ἐνίων ὑμνογραφικῶν ὄρων. Εἰς τὰς παραπομπὰς ΙΔ = Ἰωάννης Δαμασκηνός, ΙΥ = Ἰωσήφ Ὑμνογράφος, Α = Ἀνδρέας Κρήτης, ἀ. = ἀκροστιχίς, Γ = Γεώργιος, Θ = Θεοφάνης, Κ = Κοσμάς (Μαΐουμᾶ), Μ = Μητροφάνης, εἰ. = εἰρμός, ἰ. = ἰαμβικός, κ. = κανών, τ. = τροπάριον, ψ. = ψῆδὴ (κανόνος).

ᾄδω : ᾄσω μεν πάντες λαοί, ... ψῆδὴν ἐπινίκιον ΙΔ κ. Ἀναλήψ. ψ. α', τ. α'.

αἴνεσις : ἀλλὰ καὶ τῶν πηλίνων καὶ γηγενῶν δέξαι τὴν αἴνεσιν. Μ. Εἰς Τριάδα, ψ. γ', εἰ.

ἄσμα : ἐν φωναῖς ἄσματων πίστει, σοὶ βοῶμεν... ΙΥ κ. Ἀκαθ. ψ. δ' εἰ.

ἔψυμνος : σὺν κρότοις ἐψυμνίους... ΙΔ ἰ. κ. Χριστοῦ. ψ. δ', τ. α'.

(ἀνα)μέλω : Ἐγκωμίους Μάμαντα μέλω σὺν πόθῳ Γ ἀ. κ. — ὕμνοις σε μέλω προφρόνως, Ἐρμιόνη. ΙΥ ἀ. κ.

μελωδέω : πρεσβύται καὶ ἄρχοντες καὶ βασιλεῖς, σὺν κριταῖς μελωδέησατε. ΙΔ κ. Κοιμ. Θεοτ. ψ. ζ', τ. α'. — τείχος καὶ ὄχυρῶμα τῶν μελωδοῦντων, ἄγνη. ΙΥ κ. Ἀκαθ. ψ. η', τ. δ'.

μελωδία : Λόγῳ (Θεῷ) πλέκοντες ἐκ λόγων μελωδίαν ΙΔ ἰ. κ. Θεοφ. ψ. γ' εἰ.

μελωδός : μάκαρ, μελωδοὺς τῆ βάσει τῆς πίστεως. ΙΔ ἰ. κ. Χριστ. ψ. γ' εἰ. — Σοῦ με ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας ἐξοργανώσας θιασώτην, μελωδὸν ἴστησί σοι... Α. κ. εἰς προσκ. ἀλύσεως ἀπ. Πέτρου ψ. θ' τ.

(ἀν-) ὕμνέω : ἱερεῖς, ὕμνεῖτε... ΙΔ κ. Ἀναλήψ. ψ. η' εἰ. — καὶ σκιρτῶντες ὕμνοῦμεν τὸν αἴτιον... ΙΔ κ. Ἀναστ. ψ. ζ', τ. β'. — ἀνυμνοῦμεν σε βοῶντες... ΙΥ κ. Ἀκαθ. ψ. ζ' εἰ. — Ἀνθιμον ὕμνω τὸν καλὸν μου προστάτην Θ. ἀ. κ.

ὕμνητής : κατὰπεμπον σοὶς ὕμνηταῖς Μ. κ. εἰς Τριάδα ψ. ζ', τ. β'.

ὕμνος : νεῦσον πρὸς ὕμνουσ, οἰκετῶν εὐεργέτα, ... ΙΔ ἰ. κ. Χριστ. ψ. γ' εἰ. — νῦν σοι τελοῦσιν ὕμνον ὡς εὐεργέτη, αὐτόθι ψ. ε' εἰ. — (τῆ Θεοτόκῳ) δῶρον φέροντες ὕμνον εὐχαριστίας. ΙΔ ἰ. κ. Θεοφ. ψ. θ' εἰ.

ὕμνωδία (ὕμνωδός) : (οἱ τρεῖς παῖδες) διὰ τῆς ὕμνωδίας οὕτω βοῶντες Κ. κ. Εἰς Πεντηκοστὴν ψ. ζ' εἰ. — ὕμνωδοὺς ἔδειξε... αὐτόθι ψ. η' εἰ. — Τὰς νοεράς οὐσίας ὑπέστησας ὕμνωδοὺς Μ. κ. Εἰς Τριάδα ψ. γ' εἰ.

(ἀν-) ὕμνολογέω : Οὐ σθένει πᾶσα γλῶσσα ὕμνολογῆσαί σε ΙΥ κ. Ἀκαθ. ψ. ζ', τ. α'. — Τῶν πιστῶς ὕμνολογοῦντων σε... ΙΥ κ. Εἰς ἀνάγκην σεισμοῦ ψ. θ', τ. β'. — ἀνυμνολογοῦμεν ΙΥ κ. Ἀκαθ. ψ. δ', τ. δ'.

ὕμνολόγος : Τοὺς ὕμνολόγους σώσας Τρεῖς παῖδας ΙΔ κ. Ἀναλ. ψ. ζ' εἰ.

ψῆδὴ : ψῆδὴν τὴν ἐξόδιον ΙΔ κ. Κοιμ. Θεοτ. ψ. θ', τ. γ'. — ψῆδὴν ἐπινίκιον... ΙΔ κ. Ἀναλήψ. ψ. α', τ. α'.

N. B. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ